

E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Vår dato: 04.11.2024

Deres dato:

Sak 25/2024 Reguleringsmøtet - Bivdus alternative forslag til regulering av fisket lodde i Barentshavet i 2025.

Fiskeridirektøren har forelagt sitt forslag til regulering av fiske etter torsk i 2024 ovenfor Sametinget som politisk organ, men har samtidig valgt – for fjerde året på rad – og ikke innrømme Bivdu – som representant for rettighetshavere (fiskerne) i sjøsamiske områder – konsultasjon i denne saken (jf. Sameloven¹).

Til tross neglisjering av Bivdus krav om konsultasjon og mangelfull informasjon i saken, anser Bivdu det som formålstjenlig og nødvendig å fremme forslag i saken, slik at en gjennom dette kan sikre fiske i sjøsamisk område i dagens vanskelige ressursituasjon, hvor både kultur, næring og samfunnsliv står ovenfor nedleggelse og fraflytting.

Ut fra dette – og de begrensede opplysningene Bivdu har fått tilgang til i sak – vil Bivdu her fremmer følgende forslag i fiske etter norsk vårgytende sild i 2025 under dagens rådende rettighetsforhold i fiske:

Bivdus prinsippvedtak:

- Bivdu går inn for at befolkningen i sjøsamiske områder har rett til å fiske uten økonomiske krav, samt at retten til fiske lar seg gjøre å leve av.
- Bivdu vil konsultere med statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter i denne sak før vedtak treffes og iverksettes.
- Forvaltningen må utrede og synliggjøre hvordan de foreslåtte tiltakene vil påvirke økosystemet i de nære kystområdene, og her spesielt forholdene i fjordene?
- Forvaltningen må utrede og synliggjøre hvordan de foreslåtte tiltakene vil påvirke og sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur og næring?
- Ingen båter over 15 meter / 25 BRT skal fiske innenfor vedtatte fjordlinjer.

¹ Jf. Sameloven: LOV 1987-06-12 nr 56, § 4.2 Konsultasjoner.

Statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner er etter sameloven pålagt og konsultere med samer eller de som representerer samiske interesser, i alle saker som angår, og/eller kan innvirke på samer og de som bor i sjøsamiske områder vs. kultur, næring, språk og samfunn.

I konsultasjonsprosessen inngår også plikt til å gi full informasjon om relevante forhold, noe Bivdu ikke fått i denne saken. Minner også om at manglende konsultasjon er et pågående brudd på menneskerettighetene, samt mangelfull forvaltning som medføre ugyldig vedtak i saken.

Til saken

Loddefiske på/i fjordene i Finnmark og Nord Troms har lange tradisjoner. Lodden ble fisket til agn og i senere tid til mel, olje og konsum. Dette var med på å skape inntekt til befolkningen og fiskerne i Finnmark og i sjøsamiske områder.

I dagens rettssituasjon er det nærliggende å peke på fjord- og kystbefolkningens rett til fiske av lodd i Finnmark, og at det til grunn for dette fisket ligger rettigheter som er opparbeidet gjennom alder tids bruk og sedvane, i likhet med fiske på alle de andre fiskeressurser i sjøsamiske områder.

Økosystembasert tilnærming ved forvaltning av lodde.

Bivdu vil her minne om at lodde er den viktigste næringskilden for alle andre fiskearter i Barentshavet og til dels også (periodevis) på kysten av Finnmark og Nord Troms.

I en økosystembasert forvaltning spiller lodden derfor en avgjørende rolle for veksten i alle arter i Barentshavet, Finnmark og Nord Troms. Ved et for stort uttak av lodde vil produktiviteten for hele området det her er pekt på, bli redusert med de alvorlige følger dette innebærer.

Bivdu vil derfor på det sterkeste oppfordre forvaltningen til å fremlegge en egen rapport som viser loddens økosystembetydning og de følger en overbeskatning og nedfisking av loddebestanden fører med seg.

Bivdu vil også ha en rapport som viser hva en nedfisket loddebestand har å bety for fiske i fjordene og i denne sammenheng ha en vurdering av hvilke følger et bortfall av lodde vil bety når det gjelder å sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur og næring.

Bivdu forslag:

Bivdu arbeider for en bærekraftig forvaltning av lodde, og mener at lodden ut fra å være en nøkkelart i økosystemet i Barentshavet skal være fredet for fiske.

Ved et eventuelt fremtidig fiske av lodde i Barentshavet nå følgende være til stede:

- Det må foreligge en faglig rapport ut fra et biologisk og økobasert perspektiv som viser hvilken risikovurdering som blir gjort i fiske av lodde i Barentshavet.
- Det må foreligge en rapport som viser hvordan en ved et loddefiske sikrer det materielle grunnlaget for samisk kultur og næring på land og sjø.
- Gytebestandsmålet må økes fra dagens 200 000 tonn til 400 000, slik at en på sikt kan tåle et større beitetrykk fra andre arter.
- Ved fiske av lodde i Barentshavet må lodden gå til konsum, og ikke til mel og olje.
- Det må ikke fiskes etter lodde innen 4. n.mil. for båter over 15 meter.
- Det må aldri komme på tale å gi dispensasjon til loddefiske for fartøy over 15 meter innenfor gjeldende fjordlinjer.

Mvh. Inge Arne Eriksen, leder i Bivdu